

ΕπΟΔΑ

Εποκόπηση Οικονομικού Δικαίου

Τετράμηνη Περιοδική Νομική Έκδοση

Μελέτες

Ανδριοπούλου Σ.

Το νέο άρθρο 5Γ των Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Λαζαράτος Φ.

*Ανταγωνισμός σε επίπεδο Καινοτομίας
και έλεγχος των Συγκεντρώσεων*

Λάτση Α.

IFRS : Pros and Cons for Investors by Ray Ball

Πιπίδη-Καλογήρου Κ. *ΕΣΕ και εκ των προτερων εισφορές:*

Περαιτέρω έλεγχος απ' το Γενικό Δικαστήριο

Σαξώνη Κ.

*Το ισχύον ευρωπαϊκό ενωσιακό μοντέλο διαχείρισης
τελωνειακών ελέγχων κι η ανάγκη αναβάθμισής του*

Νομολογία

ΜΠρΚαβάλας 130/2020 *Εξαιρετική αρμοδιότητα Ειρηνοδικείου
κατ' αρ. 15 περ. 2 ΚΠολΔ*

[σημ. Παϊρίδη Χ.]

ΕιρΑθ 176/2019 &
ΕιρΠειρ 20/2020

*Αναστολή αναγκαστικής εκτέλεσης
βάσει των άρθρων 6 § 5 του ν. 3869/2010
[σημ. Τσαχιρίδης Σ.]*

Ιανουάριος-Απρίλιος 2021 • Αρ. Τεύχους 9

'Έκδοση της Ένωσης Οικονομικού Δικαίου

**ΕιρΑθ 176/2019 & ΕιρΠειρ 20/2020:
Αναστολή αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει
του άρθρου 6 § 5 του ν. 3869/2010 [σημ.
Τσαχιρίδη Σ.]**

ΕιρΑθ: 176/2019

Πρόεδρος: Μαρία Κούρτη, Ειρηνοδίκης
Δικηγόροι: Μιχάλης Κούβαρης, Στέλλα
Μαυρίδου, Ευαγγελία Κακαβούλια,
Κλεονίκη Παναγοπούλου
Άρθρα: 6 § 5, 8 § 6 ν. 3869/2010, 686, 763 §
3 εδ. α' 924 ΚΠολΔ, 175 ΑΚ

**ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ. Υλική
αρμοδιότητα Δικαστηρίου. Παθητική
νομιμοποίηση. Εμπρόθεσμη άσκηση
εφέσεως. Πιθανολόγηση ευδοκίμησης
αυτής. Πιθανολόγηση πρόκλησης
ουσιώδους βλάβης στα συμφέροντα
της αιτούσας. Δεκτή εν μέρει η
αίτηση. Αναστολή της επισπευδόμενης
αναγκαστικής εκτέλεσης. Αυτοδίκαιη
απαγόρευση διάθεσης περιουσιακών
στοιχείων οφειλέτη. Μη επιδίκαση
δικαστικής δαπάνης.**

[....] Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5 του ν. 3869/2010, «Αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να ζητηθεί και μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης, εφόσον έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα έφεση από τον οφειλέτη. Η αναστολή χορηγείται εάν πιθανολογείται ότι από την εκτέλεση θα προκληθεί ουσιώδης βλάβη στα συμφέροντα του αιτούντος και ότι θα ευδοκιμήσει η αίτηση. Η χορήγηση της αναστολής επάγεται αυτοδικαίως την απαγόρευση διάθεση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη». Όπως γίνεται αντιληπτό, με βάση το άρθρο 6 παρ. 5 του ν. 3869/2010 αναστολή της εκτελεστικής διαδικασίας διατάσσεται από το αρμόδιο Δικαστήριο, εφόσον αυτό πιθανολογεί: α) την ευδοκίμηση της κύριας αίτησης και β) την πρόκληση ουσιώδους βλάβης στα συμφέροντα του αιτούντος. Προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του ν. 3869/2010 είναι οι ακόλουθες (σωρευτικά): 1. Εκκρεμοδικία, η οποία υφίσταται από την άσκηση της έφεσης.

2. Έναρξη της εκτελεστικής διαδικασίας, η οποία καθιστά υποχρεωτική την ύπαρξη εκτελεστού τίτλου, την έκδοση απογράφου και την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση (το άρθρο 6 του ν. 3869/2010 αναφέρεται σε αναστολή της εκτελεστικής διαδικασίας και όχι εν γένει των ατομικών καταδιωκτικών μέτρων συνεπώς προϋποθέτει την έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως αυτή ρυθμίζεται από τα άρθρα 924 επ. ΚΠολΔ. Το επικείμενο της αναγκαστικής εκτέλεσης δεν αρκεί. 3. Απαιτείται πιθανολόγηση ευδοκίμησης της έφεσης, ήτοι ο δικαστής κατά την εκδίκαση της αίτησης αναστολής θα εξετάσει την πλήρωση των προϋποθέσεων των άρθρων 1 και 2 του ν. 3869/2010 και εφόσον πιθανολογήσει την παραδοχή τους, θα προβεί στη διαταγή ασφαλιστικών μέτρων και 4. Απαιτείται πιθανολόγηση πρόκλησης ουσιώδους (και όχι ανεπανόρθωτης) βλάβης στα συμφέροντα του αιτούντος (βλ. Βενιέρη - Κατσά, «Εφαρμογή του Νόμου 3869/2010 για τα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα», 2η έκδοση, έκδ. 2013, σελ. 286 επ., με εκεί παραπομπές σε νομολογία, ΜΠΠειρ 1346/2017, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Αντικείμενο της απόφασης επί της αιτήσεως του άρθρου 6 παρ. 5 του ν. 3869/2010 είναι η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της περιουσίας του οφειλέτη, δηλαδή προστατεύεται η περιουσία του οφειλέτη από οποιαδήποτε ρευστοποίηση. Η αίτηση του άρθρου 6

παρ. 5 του ν. 3869/2010 στρέφεται μόνο κατά των πιστωτών, που έχουν ξεκινήσει διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, συνεπώς δεν νομιμοποιούνται παθητικά άλλοι πιστωτές, που δεν έχουν θέσει σε κίνηση την αναγκαστική εκτέλεση. Ωστόσο, η απαγόρευση διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη που προβλέπεται στο άρθρο 6 παρ. 5 του ν. 3869/2010 σε περίπτωση χορήγησης αναστολής, ισχύει erga omnes. Κάθε διάθεση μετά την απόφαση αναστολής είναι άκυρη σύμφωνα με το άρθρο 175 ΑΚ. Η ακυρότητα αυτή είναι απόλυτη, ακόμη και κατά του καλόπιστου τρίτου, καθότι επέρχεται ex lege, ακόμη και αν δεν αναφέρει κάτι σχετικό η απόφαση. Συνεπώς, δεν επιβάλλεται η υποβολή του οφειλέτη σε συνεχείς διαδικασίες αναστολής αναγκαστικών εκτελέσεων κατά την έκδοση μίας θετικής απόφασης κατά το άρθρο 6 παρ. 6 του ν. 3869/2010 (βλ. Βενιέρη - Κατσά, «Εφαρμογή του Νόμου 3869/2010 για τα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα», 2η έκδοση, έκδ. 2013, σελ. 286 επ.). Τέλος, επειδή στο άρθρο 6 παρ. 4 του ν. 3869/2010 δεν γίνεται πρόβλεψη για το καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση της αιτήσεως αναστολής, θα πρέπει να τύχει αναλογικής εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 763 παρ. 3 εδαφ. α' ΚΠολΔ, όπως η παρ. 3 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 17 παρ. 11 του ν. 4055/2012, που ορίζει ότι το

δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, όπως και το δικαστήριο που δικάζει την έφεση ή ο πρόεδρος του είναι αρμόδια να αποφασίσουν για τη τύχη της άνω αιτήσεως αναστολής της εκτελεστικής διαδικασίας που έχει ξεκινήσει εις βάρος του οφειλέτη. Στην άσκηση της αίτησης αναστολής νομιμοποιείται κατ' αρχήν ο εκκαλών, αλλά και οποιοσδήποτε άλλος διάδικος της πρωτοβάθμιας δίκης έχει έννομο συμφέρον, εφόσον έλαβε μέρος σε αυτή. Κατά τη δίκη που ανοίγεται συνεπεία της αίτησης αναστολής εκτέλεσης αναγκαίως κρίνεται η βασιμότητα των λόγω της έφεσης και επιπλέον ο κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης του αιτούντος από την ενδεχόμενη άμεση ισχύ ή και εκτελεστότητα της εκκαλουμένης απόφασης (βλ. σχετ. ΕφΑθ 166/1985 Δίκη 1985. 767, ΕφΑθ 7774/1982 Δίκη 1983. 621, ΕφΑθ 85/1980 Αρμ 1980. 902, ΠρΕφΑθ 7210/1998, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, Κ. Μλέη, Γνωμ. Δ 25. 523, Σ. Μαθία Δ 9. 49). Προϋποθέσεις λοιπόν της αναστολής αποτελούν ο κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης από την άμεση εκδήλωση των έννομων συνεπειών της απόφασης και η κρίση περί της βασιμότητας της ασκηθείσας εφέσεως.

Στην προκείμενη περίπτωση, η αιτούσα με την κρινόμενη αίτηση εκθέτει τα εξής: 'Ότι με την από 30-06-2014 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου/2014 αίτησή της ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου ζήτησε την

υπαγωγή της στις ευεργετικές διατάξεις του ν. 3869/2010. Ότι επί της αιτήσεως αυτής εκδόθηκε η με αριθμό .../2019 οριστική απόφαση αυτού του Δικαστηρίου, η οποία απέρριψε την αίτηση ως ουσιαστικά αβάσιμη, καθώς έκρινε ότι δεν αποδείχθηκαν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις που απαιτούνται από το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3869/2010 και ειδικότερα αυτή της μη δόλιας περιέλευσης σε αδυναμία πληρωμής. Ότι κατά της ανωτέρω απόφασης άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την από 11-06-2019 έφεσή της, η οποία προσδιορίστηκε για να συζητηθεί στις 8-4-2022, προβάλλοντας ως λόγους έφεσης την εσφαλμένη κρίση ως προς την κακή εκτίμηση των αποδείξεων, καθώς και την εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου. Κατόπιν τούτων, επικαλούμενη την ευδοκίμηση της ανωτέρω έφεσής της κατά της με αριθμό/2019 απόφασης και την πρόκληση ουσιώδους βλάβης στα συμφέροντά της, ζητεί α. να διαταχθεί η διατήρηση της νομικής και πραγματικής κατάστασης της περιουσίας της, β. να ανασταλεί κάθε πράξη εκτέλεσης που έχει εκκινήσει από τον πρώτο των καθ' ων η αίτηση και ειδικότερα να ανασταλεί η εκτέλεση που έχει εκκινήσει δυνάμει της παρά πόδας του αντιγράφου εκ του με αριθμό πρώτου απογράφου εκτελεστού της με αριθμό Διαταγής πληρωμής της Δικαστού του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και από-2019 εγγεγραμμένης επιταγής προς

πληρωμή, η οποία επιδόθηκε στην αιτούσα την 23η-9-2019 έως την έκδοση απόφασης επί της ως άνω εφέσεως της και γ. να καταδικασθούν οι καθ' ων στη δικαστική της δαπάνη.

Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα η υπό κρίση αίτηση αρμόδια καθ' ύλην και κατά τόπο εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου (683 παρ. 2, 3 ΚΠολΔ), το οποίο δικάζει με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (686 επ. ΚΠολΔ). Πλην όμως τυγχάνει απαράδεκτη κατά το μέρος που στρέφεται κατά του δεύτερου, του τρίτου, του τέταρτου, του πέμπτου, του έκτου, του έβδομου, του όγδοου και του ένατου των καθ' ων λόγω έλλειψης παθητικής νομιμοποίησής τους, σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στη μείζονα σκέψη της παρούσας, καθώς η αιτούσα δεν επικαλείται την από μέρους επίσπευση διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της. Επομένως, η κρινόμενη αίτηση τυγχάνει απορριπτέα ως προς αυτούς τους πιστωτές. Περαιτέρω, κατά το μέρος, που κρίθηκε παραδεκτή, η κρινόμενη αίτηση είναι πλήρως ορισμένη και νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 5 του ν. 3869/2010 και πρέπει να εξεταστεί ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

Από την εκτίμηση της ανωμοτί κατάθεσης της αιτούσας, από τα προσκομισθέντα και επικαλούμενα σημειώματα και έγγραφα που νόμιμα κατατέθηκαν στο ακροατήριο, και από

όλη γενικά τη διαδικασία πιθανολογήθηκαν κατά την κρίση του Δικαστηρίου τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Η αιτούσα κατέθεσε στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου Αθηνών την από 30-6-2014 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου/2014 αίτησή της για την υπαγωγή της στις διατάξεις του ν. 3869/2010, η οποία συζητήθηκε κατά τη δικάσμο της 9ης-10-2018. Την 24η-4-2019 εκδόθηκε επί της ως άνω αιτήσεως η με αριθμό/2019 απόφαση του ίδιου ως άνω Δικαστηρίου (διαδικασία εκουσίας δικαιοδοσίας), με την οποία η αίτησή της απορρίφθηκε ως κατ' ουσίαν αβάσιμη λόγω δόλιας περιέλευσης της αιτούσας σε μόνιμη και γενική αδυναμία πληρωμής των χρηματικών οφειλών της προς τους καθ' ων η αίτηση πιστωτές κατ' άρθρο 1 εδ. α' του ν. 3869/2010. Ακολούθως, η αιτούσα κατέθεσε νόμιμα και εμπρόθεσμα την από-2019 και με αριθμό κατάθεσης δικογράφου/2019 έφεση κατά της ανωτέρω απόφασης, επικαλούμενη ως λόγο εφέσεως εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου και εσφαλμένη εκτίμηση αποδεικτικού υλικού ως προς το ζήτημα της ύπαρξης του δόλου. Η έφεση προσδιορίστηκε να συζητηθεί ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά τη δικάσμο της 8ης-4-2022. Περαιτέρω, πιθανολογείται ότι ο πρώτων των καθ' ων πιστωτής επισπεύδει εκτέλεση δυνάμει της παρά πόδας του αντιγράφου εκ

του με αριθμό πρώτου απογράφου εκτελεστού της με αριθμό Διαταγής Πληρωμής της Δικαστού του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και από-2019 εγγεγραμμένης επιταγής προς πληρωμή, η οποία επιδόθηκε στην αιτούσα την 23η-9-2019 με την οποία επιτάσσεται η ίδια να του καταβάλει το συνολικό ποσό των 140.158,68 ευρώ κατά τα αναφερόμενα ειδικότερα σε αυτήν. Με βάση τα ανωτέρω πιθανολογείται ότι από την αναγκαστική εκτέλεση που επισπεύδεται από τον πρώτο των καθ' ων πιστωτών κατά της αιτούσας θα προκληθεί ουσιώδης βλάβη στα συμφέροντά της. Περαιτέρω, πιθανολογείται ότι θα ευδοκιμήσει ο λόγος έφεσης, διότι η αιτούσα πληροί της προϋποθέσεις υπαγωγής της στις διατάξεις του ν. 3869/2010 [...]. Τέλος, από τα ίδια αποδεικτικά στοιχεία πιθανολογήθηκε ότι σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης η αιτούσα θα υποστεί ουσιώδη βλάβη σε σχέση με τους επιδιωκόμενους με την αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 σκοπούς, διότι αν αντικείμενο της εκτέλεσης αποτελέσει το δικαίωμα της κυριότητας του ακινήτου που θέλει να διασώσει ως κύρια κατοικίας, θα ματαιωθεί η επιδιωκόμενη από την αιτούσα εξαίρεση από την εκποίηση του παραπάνω ακινήτου. Κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση αίτηση πρέπει κατά το μέρος που κρίθηκε παραδεκτή και νόμιμη, να γίνει δεκτή ως κατ' ουσίαν βάσιμη και να ανασταλεί η

αναγκαστική εκτέλεση που επισπεύδεται από τον ανωτέρω πιστωτή κατά της αιτούσας μέχρι τη συζήτηση της από-2019 και με αριθμό κατάθεσης δικογράφου/2019 έφεσης [...]. Δικαστική δαπάνη δεν επιδικάζεται, καθότι από όλο το πνεύμα του ν. 3869/2010 προκύπτει ότι ο νομοθέτης κατά την εφαρμογή του εν λόγω νόμου επιθυμεί να μη τίθενται στην όλη διαδικασία του νόμου ζητήματα επιδίκασης δικαστικών δαπανών (βλ. ΕιρΘεος 998/2014, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ)

[Δέχεται εν μέρει την αίτηση].

ΕιρΠειρ:20/2020

Πρόεδρος: Αθανάσιος Μαρίνης, Ειρηνοδίκης
Δικηγόροι: Γεώργιος Καλτσάς

Άρθρα: 6 § 5, 8 § 6 ν. 3869/2010, 686, 763 § 3
εδ. α' 924 ΚΠολΔ, 175 ΑΚ, 84 § 2 ν. 4194/2013

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ. Υλική αρμοδιότητα Δικαστηρίου. Παθητική νομιμοποίηση. Εμπρόθεσμη άσκηση εφέσεως. Πιθανολόγηση ευδοκίμησης αυτής. Πιθανολόγηση πρόκλησης ουσιώδους βλάβης στα συμφέροντα της αιτησης. Δεκτή εν μέρει η αίτηση. Αναστολή της επισπευδόμενης αναγκαστικής εκτέλεσης. Αυτοδίκαιη απαγόρευση διάθεσης περιουσιακών στοιχείων οφειλέτη. Μη επιδίκαση δικαστικής δαπάνης.

[...] Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 6 ν. 3869/2010, η απόφαση που ορίζει μηνιαίες καταβολές είναι αμέσως εκτελεστή και δεν επιτρέπεται δικαστική αναστολή της ενώ σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 6 ν. 3869/2010, που προστέθηκε στο ως άνω άρθρο με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 ν. 4161/2013, αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να ζητηθεί και μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης, εφόσον έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα έφεση από τον οφειλέτη. Η αναστολή χορηγείται

εάν πιθανολογείται ότι από την εκτέλεση, θα προκληθεί ουσιώδης βλάβη στα συμφέροντα του αιτούντος και ότι θα ευδοκιμήσει η έφεση, ενώ η χορήγηση της αναστολής επάγεται αυτοδικαίως την απαγόρευση διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Με την προσθήκη της ανωτέρω διάταξης, αναστέλλεται η εκτέλεστότητα της απόφασης, δηλαδή η δυνατότητα του δανειστή να χρησιμοποιήσει την απορριπτική απόφαση και να επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση εναντίον περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Μοναδική θετική αλλά τυπική προϋπόθεση της αίτησης αναστολής είναι η εμπρόθεσμη άσκηση έφεσης. Περαιτέρω σύμφωνα με τις αποφάσεις υπ' αριθμ. 156/2018 και 515/2018 Α.Π έχει νομολογηθεί: «Από το συνδυασμό των προαναφερόμενων συνάγεται ότι για να είναι ορισμένη και επομένως παραδεκτή, κατά το άρθρο 262 ΚΠολΔ, η ένσταση της πιστώτριας Τράπεζας ότι ο οφειλέτης περιήλθε σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων των προς αυτήν χρηματικών οφειλών από ενδεχόμενο δόλο, με την έννοια ότι συμφώνησε με ικανό αριθμό πιστωτικών ιδρυμάτων την απόλαυση μεγάλου αριθμού τραπεζικών προϊόντων, παρότι πρόβλεπε ως ενδεχόμενο ότι ο υπερδανεισμός του, με βάση τις υφιστάμενες ή ευλόγως αναμενόμενες μελλοντικές οικονομικές του δυνατότητες, σε συνδυασμό με το ύψος των οφειλών του, θα τον οδηγούσε σε κατάσταση

αδυναμίας πληρωμών και παρά ταύτα αποδέχθηκε το αποτέλεσμα αυτό, πρέπει να αναφέρει: α) τα τραπεζικά προϊόντα που ο οφειλέτης συμφώνησε, το αρχικό και τελικό ύψος αυτών, β) το χρόνο που τα συμφώνησε, γ) τις οικονομικές δυνατότητες αυτού κατά το χρόνο δημιουργίας των οφειλών ή τις ευλόγως αναμενόμενες μελλοντικές οικονομικές του δυνατότητες, καθώς και δ) ότι, με βάση τα ως άνω οικονομικά δεδομένα, πρόβλεπε ως ενδεχόμενο ότι ο υπερδανεισμός του θα τον οδηγούσε σε κατάσταση αδυναμίας πληρωμών και παρά ταύτα αποδέχθηκε το αποτέλεσμα αυτό». Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 Ν. 3869/2010 όπως αυτή προοτέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 14 Ν. 4161/2013, ΦΕΚ Α' 143/14.6.2013 «Αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να ζητηθεί και μετά την έκδοση της οριστικής απόφασης, εφόσον έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα έφεση από τον οφειλέτη. Η αναστολή χορηγείται εάν πιθανολογείται ότι από την εκτέλεση θα προκληθεί ουσιώδης βλάβη στα συμφέροντα του αιτούντος και ότι θα ευδοκιμήσει η αίτηση. Η χορήγηση της αναστολής επάγεται αυτοδικαίως την απαγόρευση διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Με την τρολοποίηση του άρθρου 6 και την ένταξη της παρ. 5 στο Ν. 3869/2010 έγινε αντιληπτή η ανάγκη για προστασία του οφειλέτη και μετά την έκδοση οριστικής απόφασης και προβλέφθηκε ότι

αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να ζητηθεί και μετά την έκδοση οριστικής απόφασης, εφόσον έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα έφεση από τον οφειλέτη (βλ. Ι. Βενιέρη - Θ. Κατοά, Εφαρμογή του Ν. 3869/2010 για τα Υπερχρεωμένα Φυσικά Πρόσωπα, εκδ. ΝΒ 2016, σελ. 406-408). Οι προϋποθέσεις του άρθρου 6 παρ. 5 Ν. 3869/2010 ομοιάζουν σε αυτά που επιβάλλουν τα άρθρα 682 επ. και αφορούν α) στην εκκρεμοδικία, η οποία υπάρχει από την άσκηση έφεσης κατά της αίτησης, β) στην έναρξη της εκτελεστικής διαδικασίας (προϋπόθεση που ρητώς αναφέρεται μετά την τρολοποίηση εκ του Ν. 4336/2015), δεδομένου ότι το άρθρο 6 Ν. 3869/2010 αφορά στην αναστολή της εκτελεστικής διαδικασίας και συνεπώς προϋποθέτει την έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης όπως αυτή ρυθμίζεται από τα άρθρα 924 επ. ΚΠολΔ. Η έναρξη της εκτελεστικής διαδικασίας καθιστά υποχρεωτική την ύπαρξη εκτελεστού τίτλου, την έκδοση απογράφου και την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση (βλ. ΕιρΑΘ 13/2011, ΝΟΜΟΣ, Ειρ.Θεσ 1540/2012, ΕιρΘεσ 1696/2012, ΕιρΘεσ 1834/2012, ΕιρΧαλαν. 1/2011, ΕφΑΔ 2011, 764, ΕιρΝεαΣΙωνίας 2/2011, ΕιρΑΘ 60/2011, ΕιρΗρακλ 414/2011), ενώ το επικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης δεν αρκεί (ΕιρΘες 6421/2011), γ) στην μη έκδοση αναστολής εκ του άρθρου 937 παρ. ΚΠολΔ που να παρέχει προστασία, δ) στην πιθανολόγηση

ευδοκίμησης της έφεσης κατά της απόφασης επί της αίτησης περί ρύθμισης των οφειλών, προϋπόθεση που ρητώς προβλέπεται μετά την τροποποίηση εκ του Ν.4336/2015 και ε) στην πιθανολόγηση ότι θα προκληθεί ουσιώδης βλάβη στα συμφέροντα του αιτούντος, προϋπόθεση που ρητώς προβλέπεται μετά την τροποποίηση εκ του Ν.4336/2015).

Με την κρινόμενη αίτηση αναστολής, η αιτούσα εκθέτει ότι με την αναφερόμενη απόφαση του παρόντος δικαστηρίου που εκδόθηκε κατά διαδικασία του άρθρου 4 παρ. 1 ν. 3869/2010 απορρίφθηκε η αίτηση της περί υπαγωγής της στις ευνοϊκές διατάξεις του ν. 3869/2010. Περαιτέρω, εκθέτοντας ότι έχει ήδη ασκήσει εμπρόθεσμα, την αναφερόμενη στην αίτηση έφεση της κατά της ανωτέρω απόφασης, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, ισχυριζόμενη ότι τυχόν επισπευδόμενη εκτέλεση θα προκαλέσει ουσιώδη βλάβη στα συμφέροντα της και ότι η ασκηθείσα έφεση της θα ευδοκιμήσει, ζητεί να ανασταλεί κάθε μέσο αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της περιουσίας της μέχρι να εκδοθεί οριστική απόφαση επί της ως άνω έφεσης της. Με αυτό το περιεχόμενο και αίτημα η κρινόμενη αίτηση αρμόδια και παραδεκτά εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου (άρθρα 763 παρ. 3 ΚΠολΔ και 6 παρ. 1 και 2 ν. 3869/2010) κατά την προκειμένη διαδικασία των ασφαλιστικών

μέτρων (άρθρα 686 επ. ΚΠολΔ), εν όψει της συντρεχούσης συνθέτου διαδικαστικής πράξεως της εμπροθέσμου ασκήσεως της εφέσεως (εκθέσεις επιδόσεως της δικαστικής επιμελήτριας της περιφέρειας του Πρωτοδικείου Πειραιά ...), είναι ορισμένη και παρεπόμενα νόμιμη, ως στηριζόμενη στην διάταξη του άρθρου 6 παρ. 5 Ν. 3869/2010, ενώ μετά την καταβολή των νομίμων τελών συζήτησης της (υπ' αριθμ. Α ./14-02-2020 Γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών του ΔΣΠ) θα πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

Από την εκτίμηση της επ' ακροατηρίω ένορκης καταθέσεως του μάρτυρος της αιτούσης, των εγγράφων που προσκομίζει η τελευταία, και από την διαδικασία εν γένει πιθανολογήθηκαν, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, τα ακόλουθα: Η αιτούσα κατέθεσε ενώπιον του Ειρηνοδικείου Πειραιώς την από με γενικό αριθμό κατάθεσης δικογράφου .., αίτηση ρύθμισης των οφειλών της, προκειμένου να υλαχθεί στις διατάξεις του Νόμου 3869/2010 περί ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, στρεφόμενη κατά των ανωτέρω πιστωτικών ιδρυμάτων. Η συζήτηση της ως άνω αίτησης προσδιορίστηκε για τις και στη συνέχεια μετά από επαναπροσδιορισμό βάσει του Ν. 4336/2015 λόγω επίσπευσης με την από και με αριθμό κατάθεσης δικογράφου ... κλήση της, προσδιορίστηκε

για την ... Επί της εν λόγω αιτήσεως, εξεδόθη η με αριθμό οριστική απόφαση του ίδιου Δικαστηρίου, η οποία απέρριψε την αίτηση της και την υπαγωγή της στις διατάξεις του Νόμου 3869/2010. Κατά της πρώτης των καθ' ων και της πιο πάνω υπ' αριθ. ... οριστικής απόφασης του Ειρηνοδικείου Πειραιώς, άσκησε την από ... έφεση της, με γενικό αριθμό κατάθεσης δικογράφου ΓΑΚ: ... και ... και ... προσδιορισμού στο Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιώς ΓΑΚ: ..., και ΕΑΚ:... δικάσιμος για τη συζήτηση της οποίας ορίστηκε η ..., νομίμως κοινοποιηθείσα στις ως άνω καθ' ων. Στην συνέχεια η πρώτη των καθ' ών εξέδωσε σε βάρος της αιτούσης την .. με αριθμό ... Διαταγή Πληρωμής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς, την οποία τής κοινοποίησε στις με την παρά πόδας από β' επιταγή προς εκτέλεση. Περαιτέρω από την εξέταση της δικογραφίας πιθανολογήθηκε ότι η οικονομική κατάσταση της αιτούσης δεν παρουσιάζει καμία προοπτική βελτίωσης ώστε να υπάρχει δυνατότητα τακτοποίησης των οφειλών της στο άμεσο μέλλον. Δεδομένων δε των συνεχών περικοπών των αποδοχών της αντιθέτως αναμένεται η επιδείνωση της, μετά τις συνεχείς επιβαλλόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις και την αυξανόμενη ακρίβεια της καθημερινής ζωής και των ειδών πρώτης ανάγκης, ενώ η συνολική μείωση των εισοδημάτων της από τον χρόνο λήψης των δανείων μέχρι και σήμερα προσεγγίζει

ποσοστιαία το 80%. Επίσης δια των πράξεων εκτέλεσης που έχει εκκινήσει η καθ' ής δυνάμει της με αριθμό ... Διαταγής Πληρωμής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς, την οποία τής κοινοποίησε η πρώτη των καθών με την παρά πόδας από β' επιταγή προς εκτέλεση (πρώτη πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης) κινδυνεύει η κύρια κατοικία της άνεργης αιτούσης και καρκινολαθούς, ετών 60, η οποία εργάζεται περιστασιακά ως καθαρίστρια, προκειμένου να εξασφαλίσει τα προς το ζην, ενώ το επίμαχο δάνειο εκ ποσού Ευρώ, ελήφθη με σκοπό την αγορά κύριας κατοικίας επιφάνειας μόλις ... Επίσης θα υποστεί ανελανόρθωτη περιουσιακή βλάβη, διότι υφίσταται άμεσος κίνδυνος εκποίησης της ακίνητης περιουσίας της και δη της πρώτης και μοναδικής της κατοικίας, στην οποία διαμένει από το έτος 2003, ευρισκόμενη στον Πειραιά, επί της οδού ... αρ. ..., ήδη προσημειωμένης, η οποία κύρια και πρώτη κατοικία της με την έκδοση της τελεσίδικης απόφασης επί της αιτήσεως της για υπαγωγή στο Ν. 3869/2010 πιθανολογείται ότι θα εξαιρεθεί της ρευστοποίησης κατά το άρθρο 9 παρ.2 Ν. 3869/2010 και με τους όρους που το άρθρο αυτό τάσσει για την προστασία της πρώτης και κύριας κατοικίας. Ούτω πιθανολογείται η άνευ δόλου μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών της, και η ευδοκίμηση της έφεσης της κατά της με αριθμό ... οριστικής

απόφασης του Ειρηνοδικείου Πειραιώς καθώς α) η εν λόγω απόφαση κατά τρόπο εσφαλμένο στηρίζει τη δικανική της κρίση σε πραγματικά περιστατικά που δεν προτάθηκαν από την αντίδικο της, μεταθέτοντας σε παρελθόντα χρόνο την έναρξη της αδυναμίας πληρωμής της, προκειμένου να στηρίξει τη δικανική της κρίση στη φερομένη ως δόλια συμπεριφορά της, β) έκανε δεκτή ένσταση δόλιας περιέλευσής της σε αδυναμία πληρωμών, η οποία όμως είχε προταθεί αορίστως από τις καθ' ών, κατά παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 εδ. β' του Ν. 3869/2010 και πλήθος αποφάσεων του Αρείου Πάγου, που αναλύουν τα στοιχεία εκείνα που πρέπει να περιλαμβάνει η προτεινόμενη από τον πιστωτή ένσταση δόλιας περιέλευσής σε αδυναμία πληρωμών (ΑΠ 515/2018, 156/2018) και γ) καταλήγει σε εσφαλμένες παραδοχές σχετικά με την συγκρότηση της έννοιας του δόλου, στοιχεία που αναλυτικά και ορισμένα προβάλλονται με την έφεση της. Περαιτέρω οι καθ' ών δεν θα υποστούν καμία ζημία από την υπό κρίση αναστολή δοθέντος ότι η χορήγηση της επιφέρει την αυτοδίκαιη αλαγόρευση εκποίησης και μεταβολής της περιουσιακής της κατάστασης και συνεπώς μπορούν στην περίπτωση της απόρριψης της έφεσης της να εκτελέσουν σε βάρος της περιουσίας της ελεύθερα και χωρίς περιορισμούς. Επιπλέον η κύρια κατοικία της είναι ήδη προσημειωμένη, και ως εκ τούτου

δεν κινδυνεύουν με ενδεχόμενη μεταβίβαση της από την πλευρά της.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, πιθανολογείται ότι η ως άνω έφεση της αιτούσας θα ευδοκιμήσει αφού συντρέχουν στο πρόσωπο της οι οριζόμενες στις διατάξεις του ανωτέρω νόμου προϋποθέσεις, ενώ η παραπάνω κατοικία αποτελεί την κύρια και μοναδική κατοικία της (άρθρο 9 παρ. 2 ν. 3869/2010). Τέλος από τα ίδια αποδεικτικά στοιχεία πιθανολογήθηκε ότι σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης η αιτούσα θα υποστεί ουσιώδη βλάβη σε σχέση με τους επιδιωκόμενους με την αίτηση του άρθρου 4 ν.3869/2010 σκοπούς, διότι αν αντικείμενο της εκτέλεσης αποτελέσει το ακίνητο που χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία της, θα ματαιωθεί η επιδιωκόμενη από την αιτούσα, εξαίρεση από την εκποίηση του παραπάνω ακινήτου. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση αναστολής ως ουσιαστικά βάσιμη. Πλην δεν θα πρέπει να επιβληθούν τα δικαστικά έξοδα των καθ' ών σε βάρος της αιτούσης (άρθρ. 84 παρ. 2 Ν. 4194/2013, όπως τροποποιήθηκε με την διάταξη του άρθρου 14 παρ. 3 Ν. 4236/2014), λόγω της ερημοδικίας των.

[Δέχεται την αίτηση].

Σημείωμα: Αναστολή αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει του άρθρου 6 § 5 του ν. 3869/2010

Αμφότερες οι σχολιαζόμενες δια του παρόντος αποφάσεις ασχολήθηκαν διεξοδικά με το ζήτημα της αναστολής πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης τραπεζών σε βάρος οφειλετών, οι οποίοι άσκησαν έφεση κατά των απορριπτικών αποφάσεων που εκδόθηκαν επί αιτήσεων για την υπαγωγή τους στις ευεργετικές διατάξεις του ν. 3869/2010, για τα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα.

Το εν λόγω ζήτημα αποκτά ιδιαίτερη αξία αν ληφθεί υπόψη ότι, δυνάμει του ν. 4335/2015 καταργήθηκε η προβλεπόμενη στο άρθρο 938 ΚΠολΔ δυνατότητα αναστολής της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Με δεδομένο ότι υπάρχει έντονη διχογνωμία στη θεωρία και στη νομολογία αν χωρεί πλέον, υπό διάφορες ερμηνευτικές κατασκευές, δυνατότητα αναστολής της αναγκαστικής εκτέλεσης, η υποβολή, βάσει του άρθρου 6 § 5 του ν. 3869/2010, αιτήσεως αναστολής της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης είναι ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο, το οποίο δύναται να ικανοποιήσει το αίτημα πολλών οφειλετών για χορήγηση αποτελεσματικής προσωρινής δικαστικής προστασίας.

Ειδικότερα, κατά το άρθρο 6 § 5 του ν. 3869/2010, αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του οφειλέτη μπορεί να χορηγηθεί και μετά την έκδοση απορριπτικής αποφάσεως, εφόσον ασκηθεί εμπρόθεσμα έφεση, η οποία πιθανολογείται ότι θα ευδοκιμήσει και παράλληλα πιθανολογείται η πρόκληση ουσιώδης βλάβης στα συμφέροντα του οφειλέτη. Τέτοια βλάβη υφίσταται ιδίως όταν η αναγκαστική εκτέλεση βάλλει κατά της πρώτης κατοικίας του οφειλέτη, την οποία ο οφειλέτης προσπαθεί να διασώσει κατ' άρθρο 9 § 2 του ν. 3869/2010. Αλαραίτητη προϋπόθεση για να δοθεί από το αρμόδιο Δικαστήριο αναστολή αναγκαστικής εκτέλεσης είναι να έχει αρχίσει η διαδικασία της εκτέλεσης, κατ' άρθρο 924 επ. ΚΠολΔ. Είναι σαφές ότι, σε αντίθεση με την γενική αναστολή που διατάσσεται προ της εκδόσεως οριστικής αποφάσεως στα πλαίσια χορήγησης προσωρινής διαταγής (και καταλαμβάνει όλους τους πιστωτές που περιλαμβάνονται στην αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010), στην διαδικασία του άρθρου 6 § 5 του ν. 3869/2010 επέρχεται αναστολή των πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης του επισπεύδοντος πιστωτή, ο οποίος είναι ο μοναδικός που νομιμοποιείται παθητικά στην σχετική αίτηση. Όμως, δια της αποφάσεως που διατάσσει αναστολή εκτελέσεως, ακόμα και αν δεν ορίζεται ρητά σε αυτή, επέρχεται αυτόματη και έναντι όλων (erga omnes) απαγόρευση

διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, όπερ σημαίνει ότι, τόσο ο οφειλέτης, όσοι και λοιποί πιστωτές του δεν μπορούν να διαθέσουν εκούσια και αναγκαστικά αντίστοιχα τα περιουσιακά του στοιχεία για όσο χρόνο διαρκεί η διαταχθείσα αναστολή. Με αυτή τη νομοθετική επιλογή, ο οφειλέτης δεν εξαναγκάζεται να ασκεί συνεχείς αιτήσεις αναστολής έναντι του επισπεύδοντος κάθε φορά πιστωτή του, ενόσω εκκρεμεί η ασκηθείσα έφεσή του.

Ως εκ τούτου, η πρώτη σχολιαζόμενη απόφαση ορθώς έκανε δεκτή την υποβληθείσα αιτηση αναστολής μόνο κατά το μέτρο που στρεφόταν έναντι της καθ' ης που κίνησε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της αιτούσας (με επίδοση διαταγής πληρωμής με επιταγή προς πληρωμή), καθότι ασκήθηκε εμπρόθεσμα έφεση, η οποία πιθανολογήθηκε ότι θα ευδοκιμήσει, ενώ κρίθηκε ότι υπήρχε κίνδυνος ουσιώδης βλάβης των συμφερόντων της αιτούσης, για το λόγο ότι η αναγκαστική εκτέλεση στρεφόταν κατά της πρώτης κατοικίας της αιτούσας, την οποία επιχειρούσε να διασώσει με την υπαγωγή της στις διατάξεις του ν. 3869/2010. Με την δεύτερη σχολιαζόμενη απόφαση, έγινε γενικώς δεκτή η αιτηση που υποβλήθηκε σε βάρος των τριών καθ' αν, μεταξύ των οποίων και η καθ' ης που επέδωσε διαταγή πληρωμής με επιταγή προς πληρωμή προς την αιτούσα, ενώ, σύμφωνα

με τα παραπάνω, έπρεπε να απορριφθεί η αιτηση κατά το μέρος που στρεφόταν κατά των πιστωτών που δεν κίνησαν οιαδήποτε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης.

Προσέτι, πέρα από τις ανωτέρω παρατιθέμενες προϋποθέσεις για τη χορήγηση αναστολής κατ' άρθρο 6 § 5 του ν. 3869/2010, η δεύτερη σχολιαζόμενη απόφαση, κατά την παράθεση της μείζονας πρότασης, για τη χορήγηση της αναστολής του άρθρου 6 § 5 του ν. 3869/2010 φαίνεται να αξιώνει την μη έκδοση αναστολής κατ' άρθρ. 937 ΚΠοΔ, χωρίς να προβαίνει σε επικάλυψη αυτής της προϋπόθεσης κατά το σχηματισμό της ελλάσονας πρότασης. Σε κάθε περίπτωση, ναι μεν η μη έκδοση αναστολής κατ' άρθρο 937 ΚΠοΔ δεν αναφέρεται ως προϋπόθεση για την παραδοχή αιτήσεως αναστολής κατ' άρθρ. 6 § 5 του ν. 3869/2010, πλην όμως είναι αυτονόητο ότι ο έχων αναστολή κατ' άρθρο 937 ΚΠοΔ δε θα επιδιώξει να πετύχει αναστολή βάσει του άρθρου 6 § 5 του ν. 3869/2010 και αν επιχειρήσει να πράξει τούτο, η εν λόγω αιτηση πρέπει να απορριφθεί ως αλαράδεκτη, λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος.

Κλείνοντας, χρήζει επισήμανσης ότι, ενώ δυνάμει της υπ' αριθ. 176/2019 αποφάσεως του Ειρηνοδικείου Αθηνών, δεν επιδικάστηκε δικαστική δαπάνη με το ορθό επιχείρημα ότι,

από το πνεύμα του ν. 3869/2010 εξάγεται με ασφάλεια ότι ο νομοθέτης δεν επιθυμούσε να τεθεί ζήτημα επιδίκασης δικαστικών εξόδων στη διαδικασία ρύθμισης οφειλών, όπως προκύπτει σαφώς από τη διάταξη του άρθρου 8 § 6 του ν. 3869/2010, με την υπ' αριθ. 20/2020 απόφαση του Ειρηνοδικείου Πειραιά, εμμέσως πλην σαφώς έγινε δεκτό ότι τα δικαστικά έξοδα έπρεπε να επιδίκαστούν σε βάρος της αιτούσης, σύμφωνα με το άρθρο 84 § 2 του ν. 4194/2013, όπως ισχύει, αλλά λόγω της ερημοδικίας των καθ' ων κρίθηκε ότι δεν συνέτρεχε λόγος επιδίκασης. Με άλλα λόγια, ναι μεν οι σχολιαζόμενες αποφάσεις κατέληξαν στο ίδιο αποτέλεσμα, πλην όμως με προδήλως διαφορετική αιτιολογία. Σύμφωνα με την γνώμη του γράφοντος, προκρίνεται ως τελεολογικά ορθότερη η άποψη περί μη επιδίκασης δικαστικών εξόδων, βάσει του άρθρου 8 § 6 του ν. 3869/2010, το οποίο τυγχάνει αναλογικής εφαρμογής σε όλες τις σχετικές δίκες που αφορούν το ν. 3869/2010 και επομένως και στην εν λόγω ιδιότυπη αναστολή εκτέλεσης του άρθρου 8 § 6 του ν. 3869/2010.

Τσαχιρίδης Σωκράτης,
Δικηγόρος, MSc Δίκαιο Επιχειρήσεων
και Διοίκηση Πάντειο Παν.

